10/07/2021

Γ.Γ. ΟΗΕ: Υπάρχει μόνο ένα κυρίαρχο κράτος στην Κύπρο

/ Επικαιρότητα

Την προτροπή προς τα μέρη να εμπλακούν εποικοδομητικά στις συνεχιζόμενες διαβουλεύσεις, ώστε να μπορέσουν να ξεκινήσουν εκ νέου ουσιαστικές συνομιλίες, απευθύνει ο ΓΓ του ΟΗΕ, Αντόνιο Γκουτέρες, στην έκθεση για την αποστολή των καλών του υπηρεσιών στην Κύπρο, ανεπίσημο αντίγραφο της οποίας δόθηκε το απόγευμα της Παρασκευής στα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Σημειώνεται επίσης ότι από τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας καθορίζεται σαφώς ότι στην Κύπρο υπάρχει μόνο ένα κυρίαρχο κράτος.

Η έκθεση εστιάζεται στις εξελίξεις από τις 19 Δεκεμβρίου 2020 και μέχρι τις 18 Ιουνίου 2021, καλύπτοντας τις δραστηριότητες της Αποστολής Καλών Υπηρεσιών στην Κύπρο, υπό την ηγεσία της Ελίζαμπεθ Σπέχαρ, τις διαβουλεύσεις που

διεξήγαγε εκ μέρους του ΓΓ του ΟΗΕ η Τζέιν Χολ Λουτ και την άτυπη συνάντηση 5+1 που διεξήχθη υπό την αιγίδα του στη Γενεύη, από τις 27-29 Απριλίου. Ενώ επισυνάπτονται σ' αυτή οι γραπτές αναφορές που κατέθεσαν οι δύο ηγέτες, στη βάση του σχετικού αιτήματος του Σ.Α. με το προηγούμενο ψήφισμά του, για τις δράσεις που έχουν αναλάβει σε υποστήριξη της διαδικασίας.

Υπογραμμίζοντας ότι η πάροδος του χρόνου από την ιστορική ευκαιρία στο Crans-Montana περιπλέκει τις προσπάθειες εξεύρεσης αμοιβαία αποδεκτής λύσης στην Κύπρο, ο Γενικός Γραμματέας διευκρινίζει ότι κάλεσε τα μέρη στη Γενεύη επειδή πίστευε ότι η ετοιμότητά τους να συμμετάσχουν σε μια άτυπη συνάντηση 5 + 1 προσέφερε μια πολύτιμη ευκαιρία για τα μέρη να συναντηθούν και να ανταλλάξουν απόψεις προκειμένου να προσδιοριστεί εάν υπάρχει κοινό έδαφος για τη διαπραγμάτευση μιας διαρκούς λύσης στο Κυπριακό μέσα σε έναν προβλέψιμο ορίζοντα.

«Το ερώτημα ενώπιόν μας ήταν και παραμένει κρίσιμο και δύσκολο, με δυνητικά εκτεταμένες επιπτώσεις. Σε μια άτυπη σύσκεψη που συγκλήθηκε χωρίς προϋποθέσεις, είναι χρήσιμο όλα τα μέρη να μπορούν να εκφράσουν τις θέσεις τους με ανοιχτό τρόπο – ωστόσο, είναι σαφές ότι, ως Γενικός Γραμματέας, καθοδηγούμαι στις διαπραγματεύσεις για την Κύπρο από τις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας που έχουν καθορίσει τις παραμέτρους των Ηνωμένων Εθνών», σημειώνει ο Γενικός Γραμματέας.

Χαρακτηρίζοντας την ειρηνευτική διαδικασία στην Κύπρο «μοναδική» (sui generis), Αντόνιο Γκουτέρες τονίζει για πρώτη φορά ότι «οι Τουρκοκύπριοι και οι Ελληνοκύπριοι έχουν ίσα έμφυτα δικαιώματα και εμπλέκονται σε διαπραγματεύσεις ως ίσοι στη διαδικασία».

Ξεκαθαρίζει ταυτόχρονα ότι «το Συμβούλιο Ασφαλείας έχει καταστήσει σαφές σε πολλά ψηφίσματα πάνω από πενήντα χρόνια ότι υπάρχει μόνο ένα κυρίαρχο κράτος στο νησί της Κύπρου. Ταυτόχρονα, παρατηρώ τις πραγματικότητες του νησιού, και ότι τα μέρη έχουν εκφράσει τη σημασία της εξεύρεσης ενός πρακτικού πλαισίου εντός του οποίου η πραγματική πολιτική ισότητα θα εκδηλώνεται ως κοινή αποτελεσματική συμμετοχή στην πολιτική και οικονομική ζωή του νησιού».

Υπενθυμίζοντας ότι έχουν περάσει τέσσερα χρόνια από την διάσκεψη στο Crans-Montana, επαναλαμβάνει ότι τα θέματα έχουν γίνει περιπλοκότερα.

«Αν και απομένει να δούμε αν μπορεί να επιτευχθεί κοινό έδαφος για την επανάληψη των διαπραγματεύσεων για μια διαρκή διευθέτηση στην Κύπρο, πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι το μέλλον της διαδικασίας παραμένει στα χέρια των μερών,

ειδικά των δύο Κυπρίων ηγετών. Όπως φαίνεται από τις γραπτές ενημερώσεις των δύο πλευρών που επισυνάπτονται στην παρούσα έκθεση, οι θέσεις τους παραμένουν σε μεγάλη απόσταση. Καθώς προσπαθούμε να στηρίξουμε τις πλευρές στην αναζήτηση κοινού εδάφους, η επίδειξη ευελιξίας, πολιτικής βούλησης και σαφούς άποψης για τα καλύτερα συμφέροντα των Κυπρίων από τα μέρη, θα είναι υψίστης σημασίας», γράφει.

Σημειώνοντας ότι το Συμβούλιο Ασφαλείας του έδωσε μια σαφή εντολή η οποία καθοδήγησε τις προσπάθειές του, ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ επαναλαμβάνει την αποφασιστικότητά του να συνεχίσει να βοηθά τα μέρη στην επίτευξη μιας ολοκληρωμένης διευθέτησης εντός ενός προβλεπτού ορίζοντα, **«ώστε να προσφέρουμε διαρκή ασφάλεια και ευημερία σε όλους τους Κύπριους, στους Ελληνοκύπριους και τους Τουρκοκύπριους, που αξίζουν να ζουν μαζί ειρηνικά και με ευημερία, κατά την άσκηση των ίσων έμφυτων δικαιωμάτων τους».**

Και καλεί τα μέρη να συμμετάσχουν εποικοδομητικά στις συνεχείς διαβουλεύσεις, ώστε να μπορούν να ξαναρχίσουν και πάλι ουσιαστικές συνομιλίες.

Στην έκθεση δεν γίνεται μνεία για την πιθανή επανάληψη της άτυπης συνόδου 5+1 (που ο ίδιος είχε ανακοινώσει με δηλώσεις κατά την ολοκλήρωση της άτυπης συνάντησης της Γενεύης), ούτε προαναγγέλλεται το επόμενο βήμα του διεθνούς οργανισμού.

Πάντως, παραθέτοντας στο προοίμιο της έκθεσης τα διαμειφθέντα στην άτυπη συνάντηση 5+1 της Γενεύης, ο Γενικός Γραμματέας απλά καταγράφει τις θέσεις που εξέφρασαν οι δύο πλευρές και ανέπτυξε κι ο ίδιος στις δηλώσεις του μετά την ολοκλήρωση της συνάντησης.

«Όπως εξήγησα δημοσίως στις 29 Απριλίου, η τουρκοκυπριακή αντιπροσωπεία εξέφρασε τη θέση ότι οι **πολλές προσπάθειες που καταβλήθηκαν για την επίλυση του Κυπριακού** όλα αυτά τα χρόνια έχουν αποτύχει, συμπεριλαμβανομένης της πιο πρόσφατης προσπάθειας που έγινε στο Crans-Montana, και ότι οι προσπάθειες για διαπραγμάτευση μιας διζωνικής, δικοινοτικής ομοσπονδίας έχει εξαντληθεί. Οι Τουρκοκύπριοι πιστεύουν ότι έχουν έμφυτη κυριαρχική ισότητα και πρέπει να απολαμβάνουν ίσο διεθνές καθεστώς. Κατά την άποψή τους, η λύση πρέπει να βασίζεται σε δύο κράτη που συνεργάζονται μεταξύ τους», γράφει ο ΓΓ του ΟΗΕ.

Για την Ελληνοκυπριακή πλευρά, γράφει πως εξέφρασε τη θέση πως «οι διαπραγματεύσεις πρέπει να ξαναρχίσουν από εκεί που σταμάτησαν στο Crans-

Montana και να στοχεύουν στην επίτευξη διευθέτησης η οποία θα βασίζεται σε μια διζωνική, δικοινοτική ομοσπονδία με πολιτική ισότητα βάσει των σχετικών ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, την Κοινή δήλωση του 2014, το υπάρχον σώμα εργασίας, τις έξι παραμέτρους που παρουσίασα στο Crans-Montana, και σύμφωνα με το κεκτημένο της ΕΕ».

Αναφερόμενος στις εξελίξεις «εντός και γύρω από την Κύπρο» τις οποίες – όπως σημειώνει – συνεχίζει να παρακολουθεί στενά, ο Αντόνιο Γκουτέρες καλεί τους ηγέτες να αντιμετωπίσουν θέματα που προκαλούν ανησυχία μεταξύ τους με ανοιχτό και εποικοδομητικό τρόπο, ειδικά ενώ συνεχίζονται οι διαβουλεύσεις προκειμένου να βρεθεί κοινό έδαφος για να επιτραπεί η έναρξη επίσημων διαπραγματεύσεων.

«**Έχω τονίσει επανειλημμένα την ανάγκη να αποφευχθούν ενέργειες στο νησί, συμπεριλαμβανομένων των Βαρωσίων, που θα μπορούσαν να περιπλέξουν τις πιθανότητες εξεύρεσης κοινού εδάφους μεταξύ των μερών ή θα μπορούσαν να προκαλέσουν εντάσεις. Επαναλαμβάνω την ανησυχία μου για τις εξελίξεις στην περιφραγμένη περιοχή της πόλης και υπενθυμίζω ότι η θέση των Ηνωμένων Εθνών παραμένει αμετάβλητη».**

Ο ΓΓ του ΟΗΕ υπενθυμίζει περαιτέρω την Προεδρική Δήλωση του Συμβουλίου της 9ης Οκτωβρίου 2020 και τα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας για τα Βαρώσια, ιδίως τα ψηφίσματα 550 (1984) και 789 (1992), και τη σημασία της πλήρους τήρησης αυτών των ψηφισμάτων.

Ενδεικτικός πάντως είναι ο τρόπος με τον οποίο παρουσιάζει στο προοίμιο της έκθεσης, τις εξελίξεις στα Βαρώσια.

«Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, υπήρξαν επανειλημμένες περιπτώσεις όπου Τουρκοκύπριοι και Τούρκοι αξιωματούχοι δήλωσαν δημόσια την πρόθεσή τους να αναπτύξουν τη Βαρώσια με τέτοιο τρόπο που, κατά την άποψή τους, θα ενδυνάμωναν την οικονομία στο βορρά, συμπεριλαμβανομένης της προσέλκυσης του τουρισμού. Αυτές οι δηλώσεις και εξελίξεις προκάλεσαν αντιρρήσεις από Ελληνοκύπριους, οι οποίοι τόνισαν ότι οι συνεχιζόμενες δραστηριότητες στα Βαρώσια παραβιάζουν τα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένων των 550 (1984) και 789 (1992), καθώς και της προεδρικής δήλωσης του Συμβουλίου Ασφαλείας της 9ης Οκτωβρίου 2020 για το θέμα . Όπως σημειώνεται στην έκθεσή μου για την ΟΥΝΦΙΚΥΠ, οι εξελίξεις επί του εδάφους συνέχισαν να παρατηρούνται στην περιφραγμένη πόλη των Βαρωσίων».

Αναφορά κάνει και στο θέμα των υδρογονανθράκων, επαναλαμβάνοντας ότι οι

φυσικοί πόροι σε όλο το νησί πρέπει να ωφελήσουν και τις δύο κοινότητες και να αποτελέσουν ισχυρό κίνητρο για τα μέρη να βρουν μια αμοιβαία αποδεκτή και διαρκή λύση στην Κύπρο και να δημιουργήσουν βαθύτερη περιφερειακή συνεργασία.

«Χαιρετίζω τη μείωση των εντάσεων και τα θετικά βήματα που έγιναν για διάλογο διάλογο στην περιοχή, μεταξύ άλλων μεταξύ των εγγυητριών δυνάμεων Ελλάδας και Τουρκίας, σε θέματα που τις χωρίζουν», γράφει.

Ο Αντόνιο Γκουτέρες θεωρεί ότι οι επόμενοι μήνες θα μπορούσαν να αποδειχθούν καθοριστικοί για το μέλλον της ειρηνευτικής διαδικασίας στην Κύπρο, με πιθανές επιπτώσεις στο νησί καθώς και στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου και απευθύνει έκκληση στους ηγέτες.

«Ενώ οι διεθνείς πρωταγωνιστές πρέπει να είναι έτοιμοι να διαδραματίσουν πλήρως τον ρόλο τους, πρωτίστως κοιτάω την Κύπρο:

στους ηγέτες, να ενεργήσουν πραγματικά προς το καλύτερο συμφέρον του λαού τους και να εξηγήσουν με σαφήνεια στους πολίτες τους τι διακυβεύεται.
και σε όλους στην Κύπρο να αναλάβουν την ευθύνη για το μέλλον τους, από τους ηγέτες των πολιτικών κομμάτων, μέχρι τους οικονομικούς παράγοντες και την κοινωνία γενικότερα».

Για τις εγγυήτριες δυνάμεις, γράφει ότι θα πρέπει επίσης να είναι έτοιμες να υποστηρίξουν τις προσπάθειες για την ολοκλήρωση αυτής της μακροχρόνιας διαφοράς, προς όφελος όλων των Κυπρίων.

«Τα ενδιαφερόμενα μέρη πρέπει να αναγνωρίσουν ότι, χωρίς αποφασιστική δράση τώρα, η συνεχής δυναμική μέσα και γύρω από την Κύπρο θα μπορούσε να καταστήσει ανέφικτες τις μελλοντικές προσπάθειες για επίτευξη αμοιβαία αποδεκτής διευθέτησης του Κυπριακού», προειδοποιεί ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ.

πηγή: sigmalive.com